

Tapa Vallaraamatukogu teavikute komplekteerimispõhimõtted ja säilitamise tähtajad

Tapa Vallaraamatukogu komplekteerimispõhimõtete koostamisel on lähtutud kultuuriministri 12. juuli 2004. a määrusest nr 9 „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend“, kultuuriministri 9. jaanuari 2015. a määrusest nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ ning Tapa Vallavolikogu 29.10.2018 määrusest nr 36 „Tapa vallaraamatukogu põhimäärus“, mis sätestab asutuse põhiülesandeks koguda, säilitada ja teha lugejale kättesaadavaks temale vajalikud trükised, auvised ja teised teavikud ning avalikud andmebaasid. Komplekteerimispõhimõtted on suunav juhend komplekteerimisalase töö ühtsete põhimõtete väljatoomiseks. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt ning prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest väärtkirjandus, samuti laste- ja noortekirjandus. Teadmiskirjandusest on eelistatud Eestit puudutav kirjandus ning tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvad teavikud. Teavikuid komplekteeritakse erinevatel infokandjatel ja formaatides. Teavikute komplekteerimisel võetakse arvesse piirkonna omapära ja lugemisharjumusi, komplekteerimisotsuste tegemisel käsitletakse pearaamatukogu ja haruraamatukogusid ühtse raamatukoguna. Perioodika komplekteerimisel on põhimõtteks, et kättesaadav oleks Eestis ilmuv perioodika, va väheväärtusliku sisuga väljaanded, üldjuhul 1 eksemplar. Võõrkeelset perioodikat komplekteeritakse vastavalt nõudlusele ning võimalustele. SA Kultuurileht väljaandeid komplekteeritakse pearaamatukogusse kõiki nimetusi 1 eksemplar(va Muusika, Kunst.ee), haruraamatukogudesse valikuliselt. Riigieelarvest eraldatud toetuse eest komplekteeritakse kirjandust vastavalt kultuuriministri 9. jaanuari 2015. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ lisale 1 „Nimekiri teavikutest, mille soetamiseks tuleb vähemalt 30% teavikute soetamise toetusest kasutada“.

Pidevalt on vaja tegeleda kogude korrastamisega. Üldised põhimõtted:

- koheselt eemaldada lagunenu teavik, parandada, asendada või kustutada;
- jälgida, et kogud on aktiivses kasutuses, kogude ringlus (laenutuste ja kogude suuruse suhtarv) on vähemalt 1;
- tegelda kogude regulaarse uuendamisega, kogude uuenemise % aastas on vähemalt 6;
- jälgida teavikute laenutamise ootejärjekorra mõistlikku pikkust;
- jälgida 0-laenutusega teavikute aruannet;
- sisult aegunud teavik, millel on ilmunud parandatud väljaanne, koheselt kustutada;
- igal aastal vaadata üle teadmiskirjandus ja kustutada aegunud teavikud.

Täpsemad komplekteerimispõhimõtted ja säilitamise tähtajad on välja toodud allpool olevates tabelites.

TEAVIKUTE KOMPLEKTEERIMINE JA SÄILITAMISE TÄHTAJAD

Täiskasvanute teeninduseks

Eesti ilukirjandus

	Komplekteerimine	Säilitamise tähtaeg
<i>Pearaamatukogu</i>	Üldjuhul 1-2 eksemplari (vajadusel ja võimalusel rohkem); luulet valikuliselt 1 eksemplartähtajatu	vajadusel kustutada liigne eksemplar

<i>Haruraamatukogu</i>	Üldjuhul 1 eksemplar; luulet valikuliselt 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 5 aasta
------------------------	---	---------------------------------

Maailmakirjandus

	Komplekteerimine	Säilitamise tähtaeg
<i>Pearaamatukogu</i>	Valikuliselt 1 eksemplar (vajadusel ja võimalusel rohkem)	0-laenutusega mitte üle 5 aasta (v a väärtkirjandus/klassika); vajadusel kustutada liigne eksemplar
<i>Haruraamatukogu</i>	Valikuliselt 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 5 aasta

Teadmiskirjandus

	Komplekteerimine	Säilitamise tähtaeg
<i>Pearaamatukogu</i>	Valikuliselt 1 eksemplar; elulooraamatud valikuliselt 1-3 eksemplari; koduloolist materjali vähemalt 2 eksemplari (linn), vähemalt 1 eksemplar (vald)	0-laenutusega mitte üle 3aasta; kustutada sisult aegunud (vaadata üle igal aastal); kodulooline materjal tähtajatu
<i>Haruraamatukogu</i>	Vajadusel ja valikuliselt 1 eksemplar; koduloolist materjali 2 eksemplari	0-laenutusega mitte üle 3aasta; kustutada sisult aegunud (vaadata üle igal aastal); kodulooline materjal tähtajatu

Võõrkeelne kirjandus

	Komplekteerimine	Säilitamise tähtaeg
<i>Pearaamatukogu</i>	Ilukirjandust valikuliselt 1 eksemplar; Teadmiskirjandust vajadusel 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 3aasta; kustutada sisult aegunud (vaadata üle igal aastal)
<i>Haruraamatukogu</i>	Ilukirjandust valikuliselt 1 eksemplar; Teadmiskirjandust vajadusel 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 2aasta

Laste-ja noorteteeninduseks

	Komplekteerimine	Säilitamise tähtaeg
<i>Pearaamatukogu</i>	Eesti lastekirjandust üldjuhul 1-3eksemplari; maailmakirjandust 1-2eksemplari; raamatud eelkooliealistele ja väikelastele valikuliselt 1eksemplar; teadmistraamatud valikuliselt 1eksemplar; vigurraamatud valikuliselt 1 eksemplar; lauamängud valikuliselt 1 eksemplar; DVDd valikuliselt 1 eksemplar	Eesti lastekirjandus tähtajatu, vajadusel kustutada liigne eksemplar; 0-laenutusega muu ilu-ja teadmiskirjandus mitte üle 3 aasta; muud teavikud vastavalt nõudlusele
<i>Haruraamatukogu</i>	Eesti lastekirjandust üldjuhul 1eksemplari; maailmakirjandust 1-2eksemplari; raamatud eelkooliealistele ja väikelastele valikuliselt ja vastavalt nõudlusele 1 eksemplar; teadmistraamatud valikuliselt 1 eksemplar; vigurraamatud valikuliselt 1 eksemplar; lauamängud valikuliselt 1 eksemplar; DVDd valikuliselt 1 eksemplar	0-laenutusega mitte üle 3 aasta; muud teavikud vastavalt nõudlusele

Perioodika komplekteerimine ja säilitamise tähtajad

	Komplekteerimine	Säilitamise tähtaeg
Pearaamatukogu	Virumaa Teataja 2 eksemplari	1 eks alaliselt
	Sõnumed 2 eksemplari	1 eks alaliselt
	Päevalehed 1 eksemplar	jooksev aasta
	Nädalalehed 1 eksemplar	jooksev aasta
	Sirp1 eksemplar	jooksev+1aasta
	Akadeemia, Looming, Tuna	1 eksemplar alaliselt
	Muud kultuuriajakirjad 1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Ajaloo ja haridusalased ajakirjad 1 eksemplar	jooksev+2 aastat
	Elustiili ja seltskonna-ajakirjad 1 eksemplar	jooksev aasta
	Juhtimis-ja majandusalased ajakirjad 1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Pere, kodu ja aia teemalised ajakirjad 1 eksemplar	jooksev+2aastat

	Moe ja käsitöö ajakirjad 1 eksemplar	vastavalt nõudlusele
	Lasteajakirjad (Täheke, Hea Laps, Nukits) igat 1 eksemplar	alaliselt
	Muud lasteajakirjad 1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Eesti Loodus 1 eksemplar	vastavalt nõudlusele
	Muud loodusteemalised ajakirjad 1 eksemplar	jooksev+2 aastat
	Raamatukogu (erialaajakiri) 2 eksemplari	1 eks alaliselt
	Spordiajakirjad 1 eksemplar	jooksev aasta
	Tervise teemalised väljaanded 1 eksemplar	vastavalt nõudlusele
<i>Haruraamatukogu</i>	Virumaa Teataja 1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Sõnumed 1 eksemplar	jooksev+1 aasta
	Päevalehed valikuliselt kuni 2 nimetust	jooksev aasta
	Nädalalehed valikuliselt kuni 2 nimetust	jooksev aasta
	Kultuuriväljaanded valikuliselt kuni 2 nimetust	jooksev aasta
	Ajaloo ja haridusalased ajakirjad valikuliselt kuni 2 nimetust	jooksev aasta
	Elustiili ja seltskonnaajakirjad valikuliselt kuni 4 nimetust	jooksev+1 aasta
	Pere, kodu ja aia teemalised ajakirjad valikuliselt kuni 3 nimetust	vastavalt nõudlusele
	Moe ja käsitöö ajakirjad 1 nimetus	vastavalt nõudlusele
	Lasteajakirjad (Täheke, Hea Laps, Nukits) valikuliselt kuni 2 nimetust	jooksev+1 aasta
	Muud lasteajakirjad valikuliselt kuni 2 nimetust	jooksev+1 aasta
	Loodusteemalised ajakirjad valikuliselt 1 nimetus	jooksev+1 aasta
	Spordiajakirjad valikuliselt kuni 1	jooksev aasta 5 nimetus
	Tervise teemalised väljaanded valikuliselt kuni 2 nimetust	vastavalt nõudlusele

Vastu võetud juhtkonna koosolekul, kinnitatud direktori käskkirjaga nr 1-1/2020